

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0222U001781

Державний реєстраційний номер: 0119U000140

Відкрита

Дата реєстрації: 03-02-2022

1. Етапи виконання

Номер етапу: 3

Назва етапу: Підсумковий. Узагальнення та оформлення результатів у вигляді кінцевої продукції.

Початок етапу: 01-2021

Закінчення етапу: 12-2021

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 21600715

Підпорядкованість: Національна академія педагогічних наук України

Адреса: вул. Андріївська, буд. 15, м. Київ, Київська обл., 04070, Україна

Телефон: 380444254556

Телефон: 380444252408

Телефон: 380444253382

E-mail: info@ispp.org.ua

WWW: <http://ispp.org.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія педагогічних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00046077

Адреса: вул. Січових Стрільців, буд. 52-а, м. Київ, 04053, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380444813700

Телефон: 380442263180

E-mail: info@naps.gov.ua

WWW: <http://naps.gov.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6551030

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 2580.200 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Соціально-психологічне забезпечення підтримки педагогічною спільнотою та громадськістю реформ у сфері загальної середньої освіти

Назва роботи (англ)

Social psychological provision of reforms in secondary education and supporting them by educators and public

Реферат (укр)

Здійснено теоретичну експлікацію тезаурусу ключових понять з питань підтримки реформи у сфері загальної середньої освіти та її соціально-психологічного забезпечення. На основі трансдисциплінарного підходу вперше сформовано вихідні положення соціально-психологічної теорії консолідації стейкхолдерів освіти. Підтверджено гіпотезу, що і еволюція реформи, і опір змінам пов'язані з особливостями розмежування/поєднання стейкхолдерів освіти за критеріями заінтересованості, повноважень влади та вимогливості щодо освіти. Уперше на основі теорій дифузії інновацій і життєвого циклу прийняття технології визначено особливості процесу прийняття змін в освітньому середовищі та релевантні цільові групи, активність представників яких може бути посилена шляхом застосування соціально-психологічних технологій підтримки реформи «Нова українська школа». Розкрито уявлення і ставлення учасників освітнього процесу до реформи освіти, визначено їхні потреби в інформації та інформуванні, встановлено особливості прояву почуття причетності і довіри, розвитку здатності до відкритості суджень, партнерської взаємодії, творення спільного бачення розвитку закладу загальної середньої освіти. Уперше здійснено розроблення та апробацію соціально-психологічних технологій забезпечення підтримки освітньої реформи, обґрунтовано критерії їхньої ефективності, визначено умови їх інтеграції в єдиний комплекс і розкрито особливості застосування для реалізації окремих завдань із забезпечення процесу підтримки реформи освіти.

Реферат (англ)

The theoretical explication of the thesaurus of key concepts on the support of the reform in the field of general secondary education and its social and psychological support is carried out. Based on a transdisciplinary approach, the initial provisions of the socio-psychological theory of consolidation of education stakeholders were formed for the first time. It has been hypothesized that both the evolution of reform and resistance to change are related to the differentiation / combination of education stakeholders according to the criteria of interest, power and education requirements. For the first time, based on theories of diffusion of innovations and life cycle of technology adoption, the peculiarities of the process of acceptance of changes in the educational environment and relevant target groups are identified. The activity of their representatives can be strengthened using socio-psychological technologies to support the reform of the "New Ukrainian School". The ideas and attitudes of the participants of the educational process to the reform of education are revealed, their needs for information and information are determined, the peculiarities of feeling of involvement and trust, development of ability to open judgments, partnership, creation of common vision of general secondary education are established. For the first time the development and testing of socio-psychological technologies to support educational reform, substantiated the criteria for their effectiveness, determined the conditions of their integration into a single complex and revealed the features of application to implement certain tasks to support the process of educational reform.

Індекс УДК: 316.65, 316.653:373.3/.5.014.3

Коди тематичних рубрик НТІ: 04.51.43

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Нова українська школа: соціально-психологічні технології підтримки

Назва продукції (англ): New Ukrainian school: socio-psychological technologies of support

Очікувані результати: Рукопис практичного посібника (5,0 авт. арк.)

Галузь застосування: 72.20; 73.20; 84.11; 85.31; 85.42; 85.59; 85.60; 88.99

Опис продукції (укр): У практичному посібнику розкрито психологічні аспекти концепції "Нова українська школа" та особливості її впровадження в освітню систему України. Представлено соціально-психологічні технології забезпечення підтримки освітньої реформи "Нова українська школа", що ґрунтуються на розвитку довіри і почутті причетності, інформації та інформуванні, рефлексивній культурі й діалозі інтересантів реформи освіти.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Стадія завершеності НТП: Рукопис практичного посібника

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: Інститут соціальної та політичної психології НАПН України

Споживачі продукції: Органи державної влади та управління освітою; громадські організації; факультети і кафедри соціології та психології; психологічні служби; заклади вищої освіти, загальної середньої освіти та системи пі

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Безоплатна передача установам та організаціям державної та комунальної форм власності за заявками.

НТП 2

Назва продукції (укр): Психологічні ресурси взаємодії школи, сім'ї, громади

Назва продукції (англ): Psychological resources of interaction of school, family, community

Очікувані результати: Рукопис практичного посібника (5,0 авт. арк.)

Галузь застосування: 72.20; 73.20; 84.11; 85.31; 85.42; 85.59; 85.60; 88.99

Опис продукції (укр): У посібнику представлено психологічні ресурси взаємодії школи, сім'ї, громади, що полягають у становленні довіри і почуття причетності, відкритості до сприйняття інформації та специфіки інформування учасників освітнього процесу, рефлексивної культури й діалогу заінтересованих у реформі освіти сторін. Розкрито спільні та відмінні характеристики у проявах рольових позицій акторів освітнього процесу. Представлено іноземний досвід впровадження освітніх реформ.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Стадія завершеності НТП: Рукопис практичного посібника

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: Інститут соціальної та політичної психології НАПН України

Споживачі продукції: Органи державної влади та управління освітою; громадські організації; факультети і кафедри соціології та психології; психологічні служби; заклади вищої освіти, загальної середньої освіти та системи пі

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Безоплатна передача підвідомчим установам НАПН України, бібліотекам, іншим установам

НТП 3

Назва продукції (укр): Забезпечення соціально-психологічної підтримки громадськістю профільної 12-річної школи

Назва продукції (англ): Providing social and psychological support by the public of profile 12-year school

Очікувані результати: Рукопис методичних рекомендацій (2,0 авт. арк.)

Галузь застосування: 72.20; 73.20; 84.11; 85.31; 85.42; 85.59; 85.60; 88.99

Опис продукції (укр): Методичні рекомендації підготовлено за результатами виконання наукової роботи за темою "Соціально-психологічне забезпечення підтримки педагогічною спільнотою та громадськістю реформ у сфері загальної середньої освіти". Проаналізовано причини, спрогнозовано наслідки, визначено ресурси запровадження профільного навчання. Представлено комплекс соціально-психологічних засобів з оптимізації спілкування учасників процесу реформування освіти. Описано прийоми запобігання виникненню упереджених ставлень до профілізації старшої школи.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Стадія завершеності НТП: Рукопис методичних рекомендацій

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: Інститут соціальної та політичної психології НАПН України

Споживачі продукції: Органи державної влади та управління освітою; громадські організації; факультети і кафедри соціології та психології; психологічні служби; заклади вищої освіти, загальної середньої освіти та системи пі

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Безоплатна передача підвідомчим установам НАПН України, бібліотекам, іншим установам

НТП 4

Назва продукції (укр): Соціально-психологічне супроводження діалогу між учасниками реформування загальної середньої освіти

Назва продукції (англ): Socio-psychological support of dialogue between participants in the reform of general secondary education

Очікувані результати: Рукопис методичних рекомендацій (2,0 авт. арк.)

Галузь застосування: 72.20; 73.20; 84.11; 85.31; 85.42; 85.59; 85.60; 88.99

Опис продукції (укр): Методичні рекомендації підготовлено за результатами виконання наукової роботи за темою "Соціально-психологічне забезпечення підтримки педагогічною спільнотою та громадськістю реформ у сфері загальної середньої освіти". Представлено комплексну соціально-психологічну технологію супроводження діалогу між учасниками реформування освіти - КСПТ "КІТ-ПРО", розроблену і апробовану науковцями лабораторії психології спілкування Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Окреслено умови, принципи і критерії реалізації технології, описано особливості застосування гугл-інструментів для забезпечення експертного оцінювання результатів групової роботи та налагодження ефективного зворотного зв'язку.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Стадія завершеності НТП: Рукопис методичних рекомендацій

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: Інститут соціальної та політичної психології НАПН України

Споживачі продукції: Органи державної влади та управління освітою; громадські організації; факультети і кафедри соціології та психології; психологічні служби; заклади вищої освіти, загальної середньої освіти та системи пі

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Безоплатна передача підвідомчим установам НАПН України, бібліотекам, іншим установам

7. Бібліографічний опис

Бевз, Г. (2021). Реформа освіти: суспільні та освітні зміни. Технології забезпечення роботи практичного психолога з дітьми та молоддю з особливими освітніми потребами: збірник наукових робіт учасників круглого столу та науково-методичного семінару (19 березня 2021 р., Інститут соціальної та політичної психології НАПН України) [Електронний ресурс] / за наук. ред. Г. М. Бевз, І. В. Петренко, В. І. Юрченко // Вісник педагогіки і психології. Вип. 27. С. 10-18.

Каніболоцька, М. С. (2021). Зміст та процедура фасилітації почуття причетності вчителів до реформи в освіті. Наукові студії із соціальної та політичної психології, 47 (50), 219-227. [https://doi.org/10.33120/ssj.vi.47\(50\).226](https://doi.org/10.33120/ssj.vi.47(50).226). (0,5 авт. арк., укр. мовою).

Кравчук, С. (2021). Схильність до прощення як предиктор зниження депресії. Науковий вісник Херсонського державного університету, 2, 118-125. doi: <https://doi.org/10.32999/ksu2312-3206/2021-2-14> URL: <https://pj.journal.kspu.edu/index.php/pj/article/view/1198> (0,83 авт. арк., укр. мовою).

Петренко, І.В. (2021). Соціально-психологічні технології партнерської взаємодії як засіб підвищення групової ефективності учасників процесу реформування освіти. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Том. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. Випуск 21. С. 132-145. Режим доступу: <https://www.academia.edu/54290210> (0,9 авт. арк., укр. мовою).

Капустюк, О., Пастушенко, В. (2021). Психологічні особливості ставлення педагогів до змін в освіті та готовність до підтримки ними освітньої реформи. Освітній простір в контексті гуманістичної парадигми: психологічні пріоритети сучасності : збірник наукових праць. Київ-Оттава: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Canadian publishing office "Accent Graphics Communications & Publishing". С. 87-97. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725180>. (у співав., 0,45 авт. арк.).

Гриценко, Л., Капустюк, О. (2021). Організація індивідуальної психологічної онлайн-підтримки в умовах карантину: результати волонтерського проекту. Наукові студії із соціальної та політичної психології, 47(50). С. 78-95. (у співав., 1,3 авт. арк., укр. мовою).

Мельник, А. (2021). Терміни інклюзивної освіти та особливості їх застосування у соціально-психологічній сфері. Технології забезпечення роботи практичного психолога з дітьми та молоддю з особливими освітніми потребами: Зб. наук. робіт учасників кр.столу та наук.-методич. семінару (19 березня 2021 р., Інститут соціальної та політичної психології НАПН України)/за наук. ред. Г. М. Бевз, І. В. Петренко, В. І. Юрченко//Вісник педагогіки і психології. – Вип. 27. – К.: ІСПП НАПН України, 2021. С. 99-102

Чуніхіна, С. Л. (2021). Психологічна безпека людини в умовах інформаційного і технологічного стресу. Актуальні проблеми психологічної протидії негативним інформаційним впливам на особистість в умовах сучасних викликів: Матеріали методологічного семінару НАПН України 8 квітня 2021 року. Київ: Педагогічна думка. С. 317-327. (Електронне видання) (у співавт., 0,5 авт. арк., укр. мовою).

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 54

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Гриценко Людмила Іванівна (н.с)

Каніболоцька Марія Сергіївна (к. психол. н., н.с)

Капустюк Олена Миколаївна (к.психол.н., старший науковий співробітник)

Кравчук Світлана Леонтіївна (к. психол. н., доц.)

Мельник Аліна Юріївна (н.с)

Петренко Ірина Володимирівна (к. психол. н., старший науковий співробітник)

Фіськович Софія Євгеніївна

Черниш Людмила Петрівна (н.с)

Чуніхіна Світлана Леонідівна (к. психол. н., старший науковий співробітник)

Керівник організації:

Слюсаревський Микола Миколайович (к. психол. н., с.н.с., член-кор.)

Керівники роботи:

Бевз Галина Михайлівна (д. психол. н., професор)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.